

TEXT: TOM ŘEPÍK

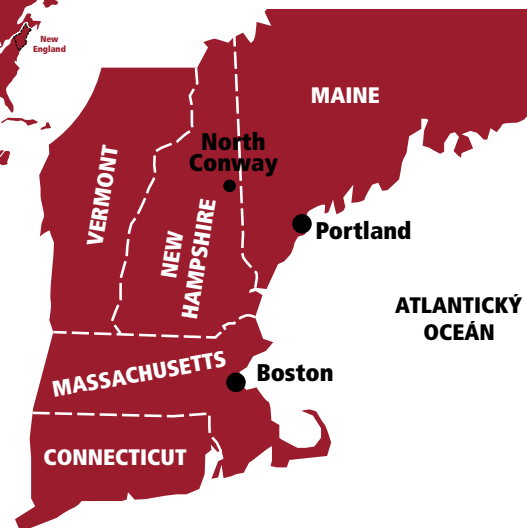
FOTO: BOOTH CREEK RESORTS, MWVCC

CRANMORE, NH: ARLBERG AMERIKY

Snad každé z průkopnických zimních středisek na americkém kontinentu se snaží najít si ve své historii a následně dobře marketingově prodat nějaké své unikátní „nej“. A tak slýcháme o resortech, které se pyšní prvním postaveným vlekem, první lanovkou, lyžařskou školou anebo prvním umělým zasněžováním. Z málokterého však dodnes sálá takový dech nefalšovaných starých časů, jako z nenápadného Cranmore, pomyslné Královny Matky lyžařské Nové Anglie, svým lidem milované.

SNOW IN NORTH AMERICA

Cranmore (stát New Hampshire) leží na jiho-východním úpatí nejvyššího místního pohoří, rozlehlých White Mountains, pouhých 70 km od pobřeží Atlantiku, doslova za humny rušného historického městečka North Conway, plného kouzelných viktoriánských staveb. To, že si zde místní svého historického dědictví váží a ochraňují jej jako oko v hlavě, lze spatřit na každém kroku nejen v ulicích města či přilehlých parcích, ale i na samotném kopci. Radu zdejších sjezdovek tu záměrně nechávají úzkých a plných zákrut - tak, jak vznikly před 70 lety - nesoucích jména jako Arlberg, Skimeister nebo Kandahar.

Tyto názvy připomínají slavnou historii resortu, která je osobně spjata s nejslavnějším učitelem lyžování na světě. Avšak popořádku: středisko otevřelo v zimě roku 1937, mezi prvními v Americe, když místní rodák, zámožný bankéř z Manhattanu a majitel zdejšího kopce

Harvey D. Gibson, tu nechal prokácet první úzké sjezdovky. Naprosto nic však zde ještě nenaznačovalo, proč by mělo být kdy toto místo zaneseno na zimní mapu Ameriky mezi uznávaná, seriózní lyžařská jména.

Ve stejné době v rakuském St. Antonu provozuje již 16 let svou světově proslulou lyžařskou školu tehdy 46-letý Hannes Schneider, zakladatel slavné arlberské lyžařské techniky. Schneiderovou školou každým rokem prochází úctyhodné 3 tisícovky žáků, včetně například mnoha evropských panovníků (belgický král Albert, španělský král Alfonso nebo rumunský princ Nicolas). Zároveň však již v Evropě naplno řádí Hitler. Jeho nacisté následujícího roku obsazují Rakousko, přivlastňují si Schneiderovu školu a samotného jejího zakladatele uvrhnou do téměř ročního domácího vězení, které ukončí až Hannesova emigrace za oceán.

Až tam vyjde najevo, že to byl právě bankéř Gibson, kdo naplánoval, zařídil a financoval Schneiderovo vystěhování, poskytl mu a celé jeho rodině nový domov v North Conway a jmenoval ředitelem zdejší lyžařské školy. Zanedlouho je zřejmé, že Gibsonovy smělé plány do puntíku vyšly: proslulý učitel způsobil za oceánem malou lyžařskou revoluci, a cestu za ním si začaly nacházet stále početnější zástupy lyžařů doslova z celého světa. Cranmore se stalo známou lyžařskou destinací, a sám slavný skimeister věnoval zbývajících 18 let svého života jak rozvoji svého nového domovského střediska, tak i osobní výuce desetitisíců adeptů dokonalejších oblouků.

A ačkoli již uplynulo více než 50 let od Schneiderovy smrti, jeho odkaz tu nezemřel. Lidé, kteří se učili lyžovat pod skimeistery, se sem vrací se svými dětmi a vnoučaty - aby i ony se naučily lásce ke sněhu a přírodě v místech, kde to pro jejich rod všechno začalo. Mají-li trochu štěstí, potkají na svazích či v ulicích North Conway Hannesova syna Herberta - dnes již postaršího pána, který sjíždí sjezdovky Cranmore po většinu všedních dní v týdnu.

Zastavíte-li se při lyžování ohrát se na kávu ve srubové restauraci Meister Hut na vrcholu kopce, vaši pozornost bezpochyby upoutá uvnitř vystavený vozík unikátního historického vleků „Skimobile“, jímž byl půl století Cranmore proslavený. Už v roce 1938, pouhé dva roky poté, co byla zprovozněna první sedačková lanovka na světě, tu vymysleli typ vleků, který

jednotlivé kabinky (či lépe řečeno vozíky) s jedním lyžařem uvnitř tahal po vlastní pozemní koleji, něco na způsob dětských vozíků na horské dráze. Několikrát prodlužovaný, zřejmě světově unikátní pozemní vlek tu veřejnosti celoročně sloužil až do roku 1988 - neuvěřitelných 50 let. Poté byl nahrazen moderní, vysokorychlostní sedačkovou lanovkou; název Skimobile Express jí však zůstal na památku.

Asi nic jiného nestmelí místní tradicionalistickou komunitu tolik, jako v březnu každoročně pořádané víkendové závody Hannes Schneider Cup plné nostalgie starých časů a s historií východoamerického lyžování spjatých slavných celebrit v retro oblečení a výbavě. Jde o místní slavnost roku: nechybí muzika v tradičních tyrolských krojích, ale ani zástupci soudobé elitní lyžařské závodnické generace, úporně mezi sebou soupeřící na svahu mezi brankami.

A jakkoli Cranmore rádo vzpomíná na svou minulost, ctí ji a pyšní se jí, rozhodně v ní mentálně nesetrvává. Všeми silami se snaží být moderním, soudobým střediskem. Cranmore vlastní konglomerát Booth Creek Resorts (provozující mj. řadu kalifornských areálů), a ke cti majitelů slouží, že se nesnaží učinit z tohoto historického místa násilím něco, čím není.

A tak na tradice citliví místní dál svůj kopec milují pro jeho variabilní, cenově i infrastrukturou snadno dostupné lyžování, které se soustředí na nadstandardní služby svým zákazníkům, zřejmě nejvíc na rodiny s dětmi. Tím se snaží předčít okolní areály, mnohdy lepších lyžařských parametrů či slavnějších jmen. Jak potvrzuje jeden z místních lyžařských štamgas-

tů: „Cranmore je místem, kde mladá rodina s dětmi bude mít vždy stejnou váhu, jako sebeslavnější závodník v lycrové kombinéze. Každý z nás má k tomuto místu neporušitelný vztah. Toto je náš, vesnický kopec. A také můj. Někdo jiný ho může vlastnit, ale já ty svahy denně sjezdím a dívám se na ně ze svých oken. Je to můj kopec.“

NEW ENGLAND

Relativně hustě osídlený (14 mil. obyvatel) a na historické památky bohatý severovýchodní roh USA tvořený státy Connecticut (CT), Maine (ME), Massachusetts (MA), New Hampshire (NH), Rhode Island (RI) a Vermont (VT). Středisko viktoriánské architektury, silné historické vazby na starou Anglii, která tuto oblast původně kolonizovala. Zdaleka nejvýznamnější metropolí oblasti je Boston, MA (590 tis. obyvatel). Ve zdejší Springfieldu, MA byla roku 1891 objevena hra jménem basketball. O 4 roky nato v nedalekém Holyoke, MA vynalezli volejbal. V Cambridge, MA se nachází nejstarší a nejprestižnější americká vysoká škola – Harvardská univerzita. www.visitnewengland.com

NEW HAMPSHIRE (NH)

Jeden z nejmenších amerických států s velmi nestabilním počasím a abnormálním výkyvem teplot na denní i sezónní bázi. Léta jsou zde krátká a chladná, zimy dlouhé a mrazivé, a podzimy bezpochyby nejkrásnější díky barevnému listí ze všudypřítomných javorů. Jeden z nejvýznamnějších producentů sirupu. Stejně jako Nové Anglie, i tomuto státu daroval jeho název zdejší vládce, kapitán John Smith (1580–1631) – podle města Hampshire v Anglii. Domovina Bode Millera. Jediný americký stát, kde se neplatí žádná daně. www.visitnh.gov

WHITE MOUNTAINS

Nejvyšší americké hory na západ od Rockies, pokrývající přes čtvrtinu státu NH, snadno dostupné po dálnici I-93 z Bostonu. Nejvyšší horou pohoří i celé východní Ameriky je Mount Washington (1917 m). Na ní byl naměřen světový rekord v zaznamenané rychlosti větru (340 km/h) a obecně se tomuto kopci přisuzuje nejhorší počasí v celé Americe. V horách se nachází několik desítek zimních středisek; mezi nejnavštěvovanější patří Attiash, Bretton Woods, Loon Mountain, Sunapee, Wildcat. www.visitwhitemountains.com

CRANMORE

40 slunečných, jihozápadně orientovaných sjezdovek pod 100% zasněžováním, obsluhovaných 9 vleky/lanovkami. Nízká nadmořská výška (což je pro východopobřežní resorty typické): 700–280m, 2 terénní parky + řada dalších alternativních aktivit. Množství restaurací, barů. Denní skipas od \$26 (dětí) do \$47 (dospělí). Přílehlé městečko North Conway je nákupním rájem s více než 200 obchodů, většinou speciálních značkových outletů s nulovou daní. Dostatek ubytovací kapacity přímo v North Conway bez nutnosti kamkoli dojíždět. Vzdálenost z Portlandu 1.5 hod, z Bostonu 2.5 hod jízdy autem. www.cranmore.com